

[Knud Lind]

en læge havde anbefalet indlæggelse. I ni dage lå den 14-årige pige i en Tvindbus uden at blive vasket. Først i Marokko kom hun på sygehus til behandling for meningitis.

Tvind føler altså ikke det store ansvar for disse børn; forældrene sammenligner Bustrup efterskole med Frøslevlejren i tyskertiden. Eleverne tvinges til at deltage i revolutionær propaganda, de skal sælge anti-NATO-mærker til 5 kr. stykket. Eleverne bliver brugt til antimilitære demonstrationer uden for Holstebro kaserne.

Tvindskibet »Skagklit« undgik skibstilsynets kontrol, fordi det er indregistreret under britisk bekvemmelighedsflag. Det forhindrede ikke en sagsbehandler fra Svinninge kommune i at sende en klient med skibet. Resultat: underernæring, vitaminmangel, vægttab, indlæggelse på sygehus. Det er den måde, kommunerne fører tilsyn med deres klienter på.

Tvinds Rejsende Højskole er bedøvende ligeglad med, om eleverne er syge, eller om de skal efterlade børnene i Indien eller i det krigshærgede Iran. Ambassadør Mogens Edsberg skriver fra den danske ambassade i Ankara i Tyrkiet til udenrigsministeriet:

»Vi fik det indtryk, at Tvindskolerne på en ganske utilbørlig måde udnytter børn og unge mennesker, som kommer fra ulykkelige og/eller fattige forhold og føler sig fortabte og uden noget fast ståsted i tilværelsen.«

Om Tvindskolernes reglement kan nævnes: i skolesamvirket Tvinds blad står der i skolens rammer som punkt 3:

»Du kan ikke blive smidt ud.«

Længere nede i Tvindskolernes rammer står der:

»Hvis en ramme bliver brudt, er det lærere og elever, der afgør det, der skal ske.«

Ambassaden i Ankara har kendskab til ca. 30 tilfælde af hjemsendelse fra Tyrkiet i efteråret og vinteren 1982-83. De fleste blev hjemsendt ved Tvindlærernes foranstaltning. Flertallet af de 30 elever, der strandede, blev i strid med skolens rammer smidt ud i et fremmed land.

Avisen Aktuelt skriver i sin leder den 21. marts 1983:

»Efter de mange oplyste episoder kan Tvind ikke få lov at køre sin lukkede virksomhed videre. Mistilliden er vakt så voldsomt, at bl.a. de kommuner, som har betalt for unge menneskers deltagelse i Tvindpro-

jekter, bliver nødt til at sikre sig, at deres økonomiske medvirken er forsvarlig.«

Således sagde Aktuelt. Jeg tror, det er mere end nok som indledning.

Besvarelse

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Det er blevet min lod på regeringens vegne at besvare forespørgslen om Tvindsamvirkets aktiviteter i Danmark og i udlandet.

Lad mig for mit eget område begynde med at fastslå, at de Tvindaktiviteter, som er godkendt af undervisningsministeriet, og hvortil der ydes statsstøtte, stort set udelukkende foregår i Danmark. Kun nogle få kortere rejser i forbindelse med undervisningen på de rejsende højskoler falder inden for den af undervisningsministeriet godkendte kursus- og kursusuger af godkendt kursus på 16 uger og derover og to kursusuger af godkendt kursus på 32 uger og derover. Denne regel gælder generelt for folkehøjskoler, landbrugsskoler, husholdningsskoler og efterskoler og derfor selvfølgelig også for Tvindskolerne.

De øvrige lange rejseperioder, som arrangeres af Tvindskolerne, ligger uden for de godkendte kursusperioder, og hverken skolerne eller eleverne modtager nogen form for statsstøtte fra undervisningsministeriet til disse rejseaktiviteter.

I konsekvens heraf har undervisningsministeriet hverken ret eller pligt til at føre tilsyn med denne virksomhed og kan kun i meget begrænset omfang blande sig i disse aktiviteter, hvilket også gælder, selv om forholdene på rejserne udsættes for berettiget kritik.

Undervisningsministeriet godkender og fører tilsyn med de i alt 15 folkehøjskoler, efterskoler og friskoler, som Tvindskolerne i øjeblikket omfatter. I forbindelse med en nylig besvarelse på 5 spørgsmål stillet af folketingets uddannelsesudvalg har jeg indgående redegjort for indholdet og omfanget af den tilsynsvirksomhed, undervisningsministeriet har udøvet over for skolerne i perioden 1975-82.

Den frie skolelovgivning giver som bekendt plads for utraditionel undervisning i videre omfang end den offentlige skole. Den øgede frihed modsvares af, at skolerne i enhver henseende er uden sikkerhedsnet. De har ikke som de kompetencegivende instituti-